

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

На тему:
«Петриківський
розпис»

Виконала: Романович А.О.

o **Петриківський розпис, або «петриківка»** — українське декоративно-орнаментальне народне малярство, яке сформувалося на Дніпровщині в селищі Петриківка, звідки й походить назва цього виду мистецтва. Окремі речі з візерунками в стилі петриківського розпису збереглися ще з XVIII століття.

Однак у сучасному розумінні цей напрям сформувався наприкінці ХІХ століття — на початку ХХ століття. Походження петриківського розпису пов'язують з козацтвом і заселенням Дніпровщини вихідцями з Полтавщини, Слобожанщини та Поділля у ХVІІІ столітті та в першій половині ХІХ століття. Проте невідомо, де й коли саме розвинулися традиції, що лягли в основу цього напрямку малярства

- 0 Петриківський розпис — не лише народне мистецтво, що зберігає традиції оздоблення українського житла, але й сучасний живопис, який розвивається та набуває нових рис.
- 0 5 грудня 2013 року петриківський розпис було включено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО.

0 Вважається, що петриківський розпис походить від селянського хатнього стінопису. Вкривати стіни розписом у різні періоди було притаманно для багатьох частин України, причому різні регіони мали свої особливості. Зовнішні стіни хат було прийнято розмальовувати наново кожної весни або двічі на рік. Окрім стін розписом вкривали побутові речі з дерева та інших матеріалів, особливо скрині, зокрема весільні.

Ще з 1929 року в Петриківці існувала артіль, що займалася виробленням швейних виробів. У 1958 році в артілі було створено цех підлакового петриківського розпису, колектив якого склали переважно майстри з числа найталановитіших учнів Тетяни Пати. Станом на 1958 рік тут працювало 16 майстрів.

У 2000, 2010 і 2013 роках «Укрпоштою» були випущені поштові марки з репродукціями петериківського розпису. У 2010 році була випущена марка «Петриківський розпис» номіналом «V» у серії «Власна марка» з купоном, призначеним для друкування сюжетів на замовлення. 2013 року вийшов блок марок «Краса і велич України: Дніпропетровська область», більшу частину якого займає репродукція роботи Володимира Глуценка.

0 Характерною особливістю петриківського розпису є переважання рослинних візерунків і створення передовсім фантастичних, небувалих у природі форм квітів, в основі яких лежить уважне спостереження місцевої флори, наприклад, «цибульки» або «кучерявки». Широке застосування в розписі мають мотиви садових (жоржини, тюльпани,) і лугових (ромашки, волошки) квітів і ягід калини, полуниці та винограду. Характерним для візерунків є також зображення акантового листу, що його звать «папороттю», бутонів та перистого ажурного листя.

0 Нерідко квіти та ягоди поєднано з птахами, іноді використовують зображення тварин і людей, які традиційно мають дещо фантастичний вигляд. Часто в «петриківці» використовується образ жар-птиці — міфічної істоти, що приносить щастя, з фантастичними візерунками по всьому тулубі.

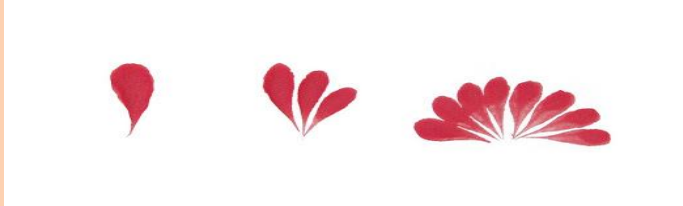

0 Петриківський розпис традиційно виконували на білому тлі (побілені стіни та білий папір), проте сучасні майстри роблять розписи на фоні різноманітних кольорів, зокрема чорного, синього, зеленого, червоного. Характерним для петриківського розпису є те, що весь малюнок ніби розгорнутий по площині, має поверхневий вигляд.

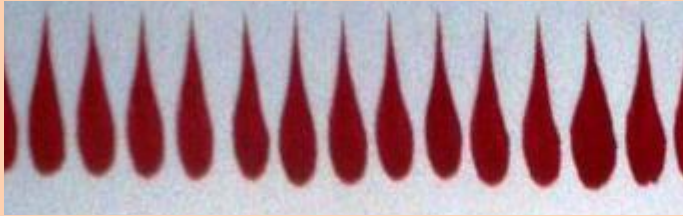

Основні елементи Петриківського розпису

0 Зернятко

0 Гребінець

0 Горішок

0 Перехідний мазок

0 Свої фарби петриківці традиційно добували із трав, листя, ягід та квітів, виварюючи їх особливим способом. Червоний колір одержували з вишневого соку, зелений — із пирію та листя пасльону, синій — з квітів проліска. Фарби розводили на яєчному жовтку й молоці, а закріплювали вишневим клеєм чи буряковим цукром. Значно пізніше з'явилися фабричні барвники, і лише в повоєнний час стали використовувати гуаш та акварель.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!